

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

10.9.2012

B7-0437/2012

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2

Kohtusüsteemi poliitiline kasutamine Venemaal
(2012/2789(RSP))

**Guy Verhofstadt, Kristiina Ojuland, Leonidas Donskis,
Marielle de Sarnez, Robert Rochefort, Sonia Alfano, Sarah Ludford,
Edward McMillan-Scott, Marietje Schaake, Graham Watson, Jelko Kacin**
fraktsiooni ALDE nimel

RE\912455ET.doc

PE493.598v01-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

Euroopa Parlamendi resolutsioon kohtusüsteemi poliitilise kasutamise kohta Venemaal (2012/2789(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid raporteid ja resolutsioone Venemaa ning ELi ja Venemaa suhete kohta, eriti 17. veebruari 2011. aasta resolutsiooni õigusriigi põhimõtete järgimise kohta Venemaal¹,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu ja Venemaa Föderatsiooni partnerlus- ja koostöölepingut², mis jõustus 1997. aastal ja mida on pikendatud kuni selle asendamiseni uue lepinguga,
 - võttes arvesse ELi kõrge esindaja Catherine Ashton 17. augusti 2012. aasta avaldust punkansambli Pussy Riot liikmete süüdimõistmise kohta Venemaal,
 - võttes arvesse kõrge esindaja Catherine Ashton pressiesindaja 10. juuli 2012. aasta ja 12. juuni 2012. aasta avaldusi valitsusväliseid organisatsioone käsitleva seaduse muutmise ja kogunemisvabaduse kohta Venemaal,
 - võttes arvesse ELi ja Venemaa inimõigustealaseid konsultatsioone,
 - võttes arvesse inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni, ÜRO inimõiguste kaitsjate deklaratsiooni ja ÜRO deklaratsiooni üksikisikute, rühmituste ja ühiskondlike asutuste õiguse ja vastutuse kohta edendada ja kaitsta üldtunnustatud inimõigusi ja põhivabadusi,
 - võttes arvesse moderniseerimispartnerlust ja Venemaa juhtkonna antud lubadust, et Venemaa moderniseerimisel võetakse aluseks õigusriigi põhimõtted,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et Euroopa Liit teeb jätkuvalt pingutusi ELi ja Venemaa vaheliste suhete süvendamiseks ja arendamiseks kooskõlas moderniseerimispartnerluses sätestatud põhimõtetega, mille aluseks on demokraatia põhimõtete range järgimine, põhi- ja inimõiguste austamine ning õigusriigi põhimõtted;
- B. arvestades, et Euroopa Nõukogu ning Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) liikme ning ÜRO deklaratsioonidega ühinenud riigina on Venemaa kohustunud kaitsma ja edendama inimõigusi, põhivabadusi ja õigusriigi põhimõtteid;
- C. arvestades, et viimastel aastatel toimunud arvukad kodanikuühiskonna aktivistide, ajakirjanike ja poliitilise opositsiooni vastased kohtuprotsessid ja -menetlused on seadnud kahtluse alla Venemaa Föderatsiooni kohtuorganite sõltumatuse ja erapooletuse;

¹ ELT C 188 E, 28.6.2012, lk 37.

² EÜT L 327, 28.11.1997, lk 3.

- D. arvestades, et rahvusvaheline üldsus, sealhulgas EL, on Pussy Rioti juhtumi puhul seadnud kahtluse alla nii selle eeluurimise, kohtumenetluse kui ka kohtuotsuse;
- E. arvestades, et mõned 6. mail 2012 ja 12. juunil 2012 rahumeelseid meeleavaldusi korraldanud ja neis aktiivselt osalenud väljapaistvad poliitilise opositsiooni tegelased on ikka veel õigusorganite uurimise all;
- F. arvestades, et sõltumatud ajakirjanikud, kodanikuühiskonna aktivistid, advokaadid ja inimõiguste kaitsjad on sageli langenud hirmutamise ja vägivalda ohvriks;
- G. arvestades, et valitsusväliseid organisatsioone ja kogunemisvabaduse õigust käsitlevaid uusi õigusakte kasutatakse kodanikuühiskonna allasurumiseks, opositsiooniliste poliitiliste vaadete lämmatamiseks ja valitsusväliste organisatsioonide, demokraatliku opositsiooni ja ajakirjanduse ahistamiseks;
- H. arvestades, et Venemaa ametivõimud ei ole veel lahendanud ajakirjanike Anna Politkovskaja ja Natalja Jestemirova juhtumeid ning juristi Sergei Magnitski surma juhtumit;
- I. arvestades, et vastupidiselt president Putini ja peaminister Medvedevi avaldustele ja kinnitustele on surve Venemaa kodanike poliitilistele vabadustele suurenemas;
- J. arvestades, et pärast 4. detsembril 2011. aastal toimunud riigiduma valimisi on Venemaa kodanikud paljudel massimeeleavaldustel väljendanud oma soovi ulatuslikuma demokraatia, seahulgas vabade ja õiglaste valimiste ja laiaulatusliku poliitilise reformi järele;
- K. arvestades, et riigiduma liiget Gennadi Gudkovi ähvardab kohene eemaldamine seadusandvast kogust ilma asjakohase õigusliku aluse ja nõuetekohase poliitilise menetluseta;
- L. arvestades, et sõna-, kogunemis- ja poliitilise pluralismi vabadus on demokraatia ja tänapäevase ühiskonna nurgakivid ning poliitilise õiguspärasuse allikas;
1. rõhutab, et ELi ja Venemaa sisulised ja konstruktiivsed suhted sõltuvad sellest, kas Venemaa teeb jõupingutusi demokraatia ja õigusriigi tugevdamiseks ning kas Venemaal hakatakse austama põhiõigusi; rõhutab, et keskpika perspektiiviga ja pikaajaline poliitiline ja majanduslik stabiilsus ja areng Venemaal sõltub õigusriigi põhimõtete järgimisest ja tõelise demokraatliku valikuvabaduse tekkest;
 2. peab ülimalt murettekitavaks õigusriigi olukorda Venemaal ja selgelt nähtavaid puudusi Venemaa kohtusüsteemis; kutsub Venemaa ametivõime üles viima ellu kohtu- ja haldusreformi, et lõpetada poliitiline sekkumine kohtusüsteemi;
 3. mõistab hukka kohtusüsteemi pideva poliitilise kasutamise kodanikuühiskonna, poliitilise opositsiooni ja vaba ajakirjanduse allasurumiseks Venemaal;
 4. tuletab Venemaa ametivõimudele meelde, et Venemaa Föderatsiooni põhiseaduse, riigi õigusaktide ja rahvusvaheliselt võetud kohustuste kohaselt on nad kohustatud austama

inimõigusi, kaitsma põhivabadusi ja tagama kohtuvõimu sõltumatuse;

5. saab julgustust kodanikuühiskonna aktiivsuse suurenemisest Venemaal; rõhutab, et see suundumus vajab poliitilist tuge ja julgustust; on seisukohal, et valitsusväliste organisatsioonide ja rahumeelse kogunemise õigust käsitlevad muudetud õigusaktid on ühiskonna suundumustele vastupidised ning demokraatliku ja pluralistliku Venemaa ülesehitamise huvide suhtes kahjulikud;
6. märgib Moskvas 6. mail ja 12. juunil õiglaste valimiste nimel korraldatud rahumeelseid meelevaieldusi; tunneb kahetsust, et 6. mail meelevaieldusel kasutas politsei rahumeelsete meelevaieldajate vastu ebaproportsionaalsel määral vägivalda; mõistab hukka vägivaldas osalenud politseiametnike edutamise ja premeerimise ning opositsioonijuhide vastu „massirahutuste” korraldamise tõttu algatatud kohtumenetluse;
7. kutsub Venemaa ametivõime üles austama kogunemisvabadust ja lõpetama demokraatliku opositsiooni juhtide pideva ahistamise; on seisukohal, et Aleksei Navalnõi, Ilja Jašini ja muude aktivistide vastased käimasolevad kohtumenetlused on näited õigusemõistmise poliitilise kasutamise kohta;
8. väljendab sügavat muret punkansambli Pussy Riot liikmete Nadežda Tolokonnikova, Maria Aljoškina and Jekaterina Samutsevitši hiljutisel kohtuprotsessil tehtud süüdimõistva otsuse täideviimise üle; mõistab hukka ansambli liikmete väärkohtlemise eeluurimisvangistuse ajal ja selle, et kohtuprotsessis on väidetavalt eiratud eeskirju; on seisukohal, et karistus nende rahumeelsete, võib-olla vaieldavate seisukohtade väljendamise suhtes on ebaproportsionaalne; kutsub Venemaa ametivõime kohtuotsust Venemaa rahvusvahelistest sõnavabadust käsitlevatest kohustustest lähtuvalt läbi vaatama;
9. tunneb muret riigiduumi liikme Gennadi Gudkovi jätkuva poliitilise ahistamise ja võimaliku väljaheitmise pärast seadusandvast kogust; tunneb muret selle üle, et asjakohase menetluse puudumise ja valitseva eliidi poliitiliste ajendite tõttu langetab riigiduumi eeldatavasti otsuse Gennadi Gudkov riigiduumast välja heita;
10. mõistab hukka kodanikuühiskonna aktivistide, inimõiguste kaitsjate ja sõltumatute ajakirjanike ahistamise nende korterite põhjendamatu läbiotsimise, politseisse kutsumise, isikliku vara konfiskeerimise ning üksikisikute ja nende perede avaliku laimamise teel;
11. kutsub Venemaa ametivõime üles seadma jalule õigust Sergei Magnitski asjas ning tooma Anna Politkovskaja ja Natalja Jestemirova mõrvas süüdi olevad isikud kohtu ette; nõuab Mihhail Hodorkovski ja Platon Lebedevi kohtumenetluste sõltumatut kohtulikku läbivaatamist;
12. mõistab hukka mitmetes Venemaa piirkondades hiljuti tehtud otsused kriminaalkaristuse kehtestamiseks seksuaalset sättemust ja soolist identiteeti puudutava teabe avalikustamise eest ning sarnased kavatsused föderaaltasandil; tuleb Venemaa ametivõimudele meelde nende kohustust austada sõnavabadust ning homo-, bi- ja transseksuaalide õigusi;
13. rõhutab, et Euroopa Liidu läbirääkimiseseisukohas, mis puudutab uue partnerlus- ja koostöölepingu osas tehtavat tööd, tuleb kajastada asjaolu, et Venemaa eirab süstemaatiliselt demokraatia ja õigusriigi põhimõtteid ning põhiõigusi;

14. juhhib tähelepanu asjaolule, et Venemaa on Euroopa Nõukogu liikmena võtnud kohustuse täielikult järgida Euroopa standardeid demokraatia, põhi- ja inimõiguste ning õigusriikluse valdkonnas; kutsub Venemaa ametivõime üles täitma kõiki Euroopa Inimõiguste Kohtu otsuseid ja rakendama meetmeid konkreetsetel juhtudel tehtud rikkumiste parandamiseks, sealhulgas tagama eeluurimise tulemusliku läbiviimise ja süüdlaste vastutusele võtmise, ning võtma üldiseid meetmeid kohtuotsuste rakendamiseks, sh muudatused poliitikas ja õigusnormides, mis hoiaksid ära sarnaste rikkumiste kordumise edaspidi;
15. kutsub Euroopa Nõukogu ja OSCEd üles hindama, kuidas täidab Venemaa nende organisatsioonide liikmeks olemisest tulenevaid kohustusi;
16. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Venemaa Föderatsiooni valitsusele ja parlamendile, Euroopa Nõukogule ning Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioonile.